

תמצית

תוקף הניבוי של כלי המיון לאוניברסיטאות בישראל מול ממוצע תואר בוגר

דביר קלפר, אליוט טורוול, כרמל אורן

מטרת מחקר זה היא לבדוק את תוקף כלי המיון השונים המשמשים את אוניברסיטאות המחקר בישראל ולספק נתונים עדכניים בנושא.

כלי המיון המשמשים כחזאים הם: ציון הברגרות, הציון בבחינה הפסיכומטרית (מכפ"ל) ושלושת חלקיה – חשיבה כמותית, חשיבה מילולית ואנגלית, ולבסוף ציון הסכם המתבסס על הברגרות והבחינה הפסיכומטרית במשקלות שווים.

הקריטריון שכלפיו חושב התוקף הוא ציון הבוגר של הסטודנט.

המחקר כולל את כל המועמדים לששת האוניברסיטאות בישראל בשנים תשס"ב (2001/2002) עד תשס"ז (2006/2007), ובסה"כ 528,734 רשומות של מועמדים (למועמד יכולה להיות יותר מרשומה אחת), אשר מתוכן ל-100,180 רשומות היה ציון בוגר.

בנוסף לחישוב תוקף הניבוי של כל אחד ממרכיבי המיון בנפרד, בוצע ניתוח רגרסיה רב-משתני, עם מספר קומבינציות של מרכיבי המיון.

הניתוחים בוצעו בפילוח לפי שנים, מוסדות ופקולטות (בהתאם לחלוקה המקובלת בלמ"ס) ומעבר לכולם.

בנוסף חושבו הסיכויים של מועמד לסיים את התואר באמצעות רגרסיה לוגיסטית.

התוצאות מראות שהחזאי הטוב ביותר של ציון הבוגר הוא ציון הסכם (0.47), שני לו הוא הציון במכפ"ל (0.41) ולאחריו ציון הברגרות (0.38). כל אחד מחלקי מכפ"ל תקף פחות מהציון הכללי במכפ"ל, כאשר מקדמי התוקף של חשיבה מילולית וחשיבה כמותית ואנגלית הם 0.34, 0.33 ו-0.31 בהתאמה (כל המתאמים תוקנו לקיצוץ תחום).

לא נמצאו הבדלים משמעותיים בתוקף בין השנים השונות; לעומת זאת, נמצאו הבדלים במידת התוקף של החזאים בין מוסדות ובין פקולטות.

תוצאות הרגרסיה רבת-המשתנים כמו גם אלה של הרגרסיה הלוגיסטית מעידות שוב על כך שמכפ"ל עולה על הברגרות ביכולת החיזוי של ציון הבוגר כמו גם של סיום התואר. כאשר בוחנים את תחומי המכפ"ל, מתברר שהציון בתחום הכמותי חוזה טוב יותר את ציון הבוגר בעוד שהציון בתחום המילולי הוא הטוב ביותר בחיזוי סיום התואר.